

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/739
KARAR NO : 2021/27
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: Davacının ekili arazilerindeki bitkilerin, davalı sulama birli i tarafından gerekli suyun verilmemesi nedeniyle zarar gördü ünün tespiti ve belirtilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacılar : F. Ö.
Vekilleri : Av. G. B. - Av. H. A. - Av. Ö.T.
Davalı : Saray Sulama Birli i Ba kanlı ı
Vekilleri : Av. A.Ö. - Av. F. .

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkiline ait Amasya, Göynücek, Ayvalıpınar mevkiinde 1385 nolu ve 1383 - 921 nolu parsellerde ekili bulunan eker pancarı ve ayçiçe i bitkilerinin davalı sulama birli inin dönemlik suları vermemesi nedeniyle, ciddi hasarlar alarak büyük ölçüde verim kaybına u radı 1, müvekkilinin Göynücek lçesi'ne ba lı Terziköy'de ikamet etmekte olup davalı sulama birli inin Göynücek lçesi'ne ba lı Ayvalıpınar Köyü'nde oldu u, ekili bitkilerin dönemlik sulama zamanları geldi inde Ayvalıpınar köylülerine sulama suyunun temininin yakla ık 8-9 gün olmasına ra men müvekkilinin köyüne ayrılan sürenin birkaç günden öteye gitmedi i, müvekkilinin ekili ürünlerinin bulundu u ta ınmazın Ayvalıpınar Köyü hudutlarında olup bu köye verilen sulama suyundan faydalanmak istemesine ra men sulama birli ine yaptı ı müracaatların sonuçsuz kaldı ı, kendisine Terziköy ile aynı zamanda sulama suyu verilece inin söylendi i, bu ekilde Terziköy arazilerine verilen sulama suyundan ise arazileri Ayvalıpınar Köyü'nde oldu undan ve mesafe olarak uzakta kaldı ndan hiçbir suretle sulama yapamadı ı, müvekkilinin talebi ile 28/07/2017 tarihinde Göynücek Kaymakamlı ı lçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlü ü bünyesinde ziraat mühendisleri tarafından müvekkilinin ekili ürünlerinin bulundu u yere gidildi i, yapılan inceleme neticesinde 1385 nolu parselde ekili olan eker pancarı bitkisi alt yapraklarında kurumunun oldu u, susuzlu a ba lı olarak geli iminde gerileme oldu unun tespit edildi i, 1383 - 921 nolu parselde ekili olan ayçiçe i bitkilerinin ise geli iminde susuzlu a ba lı olarak gerileme görüldü ü, sınır kom usu parsellerde ekili bulunan ayçiçe i bitkileriyle mukayese edildi inde bitkinin çok zayıf ve güçsüz oldu unun tespit edildi i, müvekkilinin kısmen bile sulama yapamadı ı ekili ürünlerindeki verim kaybının ciddi boyutlarda oldu u, yapılacak ke if ile bu hususun aydınlatılaca ı, Ayvalıpınar köylülerine sulama suyu verilirken kendisine sulama suyu verilmemesinin kasıtlı oldu unun anla ıldı ı ve istemin haksız eylemden kaynaklandı ndan bahisle, bitkilerin hasat zamanının gelmi olup verim kaybının bir an önce tespiti gerekti i, geç kalınması durumunda zararının tespitinin mümkün olamayaca ını belirterek tensip duru masıyla birlikte söz konusu ta ınmazların bulundu u yerde ke if yapılarak delillerin ve zararların tespitine, davalarının kabulüne, belirsiz alacak davası ekinde açılan davanın

imlilik 100 TL tutarın haksız fiilin meydana geldi i tarih itibariyle yasal faiziyle birlikte davalı kurum tarafından tahsiline, yargılama gideri ve ücreti vekaletin kar ı tarafa yükletilmesine karar verilmesi istemleriyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Amasya 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30/03/2018 tarihli ve E.2017/383, K.2018/477 sayılı kararıyla, *davanın kabulüne* karar verilmi tir.

3. Bu karara kar ı istinaf kanun yoluna ba vurulması üzerine Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesince *istinaf ba vurusunun kabulüne, yerel mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren yerel mahkemeye gönderilmesine* 28/03/2019 tarihinde karar verilmi tir.

4. **Amasya 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/05/2019 tarihli ve E.2019/221, K.2019/516 sayılı kararıyla;** açılan *davanın usulden reddine* karar verilmi tir.

5. Amasya 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin bu kararı 10/09/2019 tarihinde kesinle mi tir.

6. Davacı vekili, aynı yöndeki taleple bu kez idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

7. **Samsun 3. dare Mahkemesince E.2019/87 sayılı dosyada,** davanın adli yargının görev alanına girdi i sonucuna varıldı ndan bahisle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine 16/12/2020 tarihinde karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

8. Anayasa'nın 168. maddesi öyledir:

"Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve i letilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelki ilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kayna ın arama ve i letmesinin, Devletin gerçek ve tüzelki ilerle ortak olarak veya do rudan gerçek ve tüzelki iler eliyle yapılması, kanunun açık iznine ba lıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelki ilerin uyması gereken artlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir."

9. 18/12/1953 tarihli 6200 sayılı Devlet Su leri Genel Müdürlü ünün Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 1-23. maddeleri 02/07/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 69. maddesi uyarınca ilga edilmi tir.

10. DS Genel Müdürlü ünün görev ve yetkileri kapsamında çıkarılan, sulama birliklerine ili kin 08/03/2011 tarih 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" ba lıklı 1. maddesinde u hükme yer verilmi tir:

"(1) Bu Kanunun amacı; ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su leri Genel Müdürlü ü tarafından in a edilmi veya halen in a edilmekte olan ya da in a edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun ekilde kullanmak, i letmek, Devlet Su leri Genel Müdürlü ünün onayını almak suretiyle i ettirmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim sorumlulu unu yürütmek, tesisi geli tirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kurulu u, organlar ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.

(2) Sulama birlikleri kamu tüzel ki ili ine sahip olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir."

11. 6172 sayılı Kanun'un "Tanımlar" ba lıklı 2. maddesinde u hükme yer verilmi tir;

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: DS 'nin ba lı oldu u Bakanı,

b) Bakanlık: DS 'nin ba lı oldu u Bakanlı ı,

c) Birlik: Sulama birli ini,

ç) Birlik ana statüsü: Çerçeve ana statüye uygun olarak kurucular kurulu tarafından hazırlanarak Bakanlıkça onaylanan metni,

d) Çerçeve ana statü: Sulama birliklerinde (...) bütçe, borçlanma, borçların ödenmesine ili kin esaslar, alacakların tahsili, tarifeler, harcama usulü, yatırım programı, personel istihdamı, tasfiye ve benzeri hususların düzenlendi i, Devlet Planlama Te kilatı Müste arlı nın ba lı oldu u Bakanlık ile Çevre ve ehircilik, Maliye ve Tarım ve Köyi leri Bakanlıklarının görü ü alınarak Bakanlık tarafından hazırlanan metni,

e) Devir: DS tarafından in a edilmi veya halen in a edilmekte olan ya da in a edilmesi planlanan sulama maksatlı tesislerin i letme, bakım, onarım ve yönetim sorumlulu unun, DS ve birlik arasında imzalanan sözleşme hükümleri uyarınca birliklere devredilmesini,

f) DS : Devlet Su leri Genel Müdürlü ünü,

g) Görev alanı: DS 'ce belirlenen ve suyun kullanım maksadına göre, proje alanı içerisinde kalan sulama alanlarını,

) (Mülga: 19/4/2018-7139/46 md.)

h) Katılım payı: Su kullanıcılarının birli e ilk katılımlarında, (...) birlik ana statüsünde belirlenen artlar dahilinde, arazinin her bir dekarı için belirlenen ve bir defaya mahsus olmak üzere alınan payı,

ı) Ortak tesis: Birlik tarafından devralınan sulama tesisine hizmet eden fakat devir kapsamı dı nda kalan ve DS 'ce i letilen tesisleri,

i) Su kullanıcısı: Görev alanında sulama yapan veya yapacak olan gerçek ya da tüzel ki iyi,

j) (De i ik:19/4/2018-7139/46 md.) Su kullanım hizmet bedeli tarifesi: Su kullanıcılarına suyun ula tırılması, birli in tüzel ki ilik kazanmasından önce görev alanı içinde açılmı olan yeraltı suyu kuyuları ile yapılanlar da dâhil olmak üzere sulamadan dönen fazla suyun uzakla tırılması, birli in sorumlulu undaki sulama tesisinin mütemmim cüzü olan servis yolları için birlikçe yapılan yönetim, bakım ve onarım, yatırım geri ödeme, finansman, personel, mal ve hizmet alım ve enerji kullanım giderleri gibi her türlü gideri kar ılayacak ekilde, sulama birliklerince su kullanım hizmet bedellerinin belirlenmesinde asgari de er olarak alınan ve Bakan tarafından onaylanan tarifeyi,

k) Tesis: Umumi sulardan faydalanmak üzere geli tirilmi , sulama maksadıyla in a edilen su yapılarını veya tesisleri,

1) (Mülga: 19/4/2018-7139/46 md.)

m) Yerle im birimi: 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa göre belediye te kilatı ya da 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa göre köy tüzel ki ili i olu mu yerle im yeri ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyük ehir Belediyesi Kanununa göre büyük ehir belediyesi sınırları dahilinde olup belde belediye ve köy tüzel ki ili ini kaybetmesi

sonucu mahalleye dönü en ancak halen tarımsal faaliyetlerini devam ettiren yerle im yerlerini, ifade eder."

12. 6172 sayılı Kanun'un "Birli in görev alanı ve çalı ma konuları" ba lıklı 3. maddesinde u hükme yer verilmi tir:

"(1) Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DS tarafından belirlenir.

(2) Bir görev alanı içerisinde aynı amaçla birden fazla birlik kurulamaz.

(3) Birlik, devraldı ı tesislerin i letme, bakım, onarım ve yönetim sorumlulu unu çerçeve ana statüde ve devir sözleşme mesinde yer alan esaslara uygun olarak yürütür.

(4) Birli in çalı ma konuları unlardır:

a) Görev alanı içerisinde yer alan tesislerin i letme, bakım, onarım, yönetim ve yenileme hizmetlerini usul ve esaslarına uygun olarak yapmak.

b) Katılım payını, su kullanım hizmet bedelini ve uygulanan cezaları tahsil etmek.

c) Devraldı ı tesislerin yatırım bedellerini geri ödemek.

ç) Devraldı ı tesisi DS 'nin onayını almak suretiyle geli tirmek, bu tesis ile ilgili yeni projeler yapmak veya yaptırmak.

d) Görev alanı içerisinde su miktarına ba lı olarak ekilecek bitki desenini Tarım ve Köyi leri Bakanlı ının ilgili birimleri ile i birli i yaparak planlamak.

e) Görev alanı içerisinde öngörülen üretim hedeflerinin gerçekte mesine katkıda bulunmak üzere gerekli tedbirleri almak.

f) Sulama ve di er tarımsal konularda faaliyet gösteren kurumlarla i birli i yaparak ara tırma, geli tirme ve e itim çalı malarında bulunmak.

g) Amaç ve görevleri ile ilgili konularda ulusal ve uluslararası geli meleri takip etmek.

ğ) Ortak tesisler için DS 'ce sarf olunan i letme ve bakım masraflarından kendi payına dü en miktarı ödemek."

13. 6172 sayılı Kanun'un "Denetim ve birlik mallarının durumu" ba lıklı 18. maddesi öyledir:

"(De i ik: 19/4/2018-7139/49 md.)

(1) Birliklerin denetimi DS veya Bakanlık tarafından yapılır. Birlikler mali yönden yılda bir defa ayrıca Maliye Bakanlı ının denetimine tabidir. Bu denetimler sonucunda düzenlenecek raporların bir örne i, gerekli i lemlerin yapılması için Bakanlı a gönderilir.

(2) Denetim sonucunda birli in zarara u ratıldı ının tespit edilmesi halinde 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Birlikler, Sayı tay tarafından do rudan denetlenebilir.

(4) Birli in devraldı ı sulama tesisi ve bütünüleyici parçaları Devlet malı olup, bunlara zarar verenler hakkında 5237 sayılı Kanunun kamu malına zarar verme ile ilgili ceza hükümleri tatbik olunur."

14. 6172 sayılı Kanun'un "Birlik tüzel ki ili inin sona ermesi" ba lıklı 20. maddesi öyledir:

"(De i ik: 19/4/2018-7139/50 md.)

(1) (ptal: Anayasa Mahkemesi'nin 16/7/2020 tarihli ve E.: 2018/104, K.: 2020/39 sayılı Kararı ile.)

(2) Birli in tasfiyesi DS tarafından yürütülür. Tasfiyenin usul ve esasları çerçeve ana statü ile düzenlenir.

(3) Tüzel ki ili i sona erdirilen sulama birlikleri tarafından i letilen sulama tesisleri hakkında 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su leri Genel Müdürlü üünün Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır."

15. 6172 sayılı Kanun'un, 19/04/2018 tarihli, 7139 sayılı Kanun'un 53. maddesi ile ilga edilmeden önceki 13. maddesinin (2) numaralı fıkrası öyledir:

"(2) Birlikler 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı cra ve flas Kanunu hükümlerine göre alacaklarının tahsili yoluna ba vurur."

16. 6172 sayılı Kanun'un, 19/04/2018 tarihli, 7139 sayılı Kanun'un 53. maddesi ile ilga edilmeden önceki "Birlik üyesi olmayan su kullanıcılarının durumu" ba lıklı 19. maddesi öyledir:

"(1) Birli in görev alanında bulunan tesisten istifade eden su kullanıcıları, birlik üyesi olmasalar dahi, bu Kanunda ve birlik ana statüsünde öngörülen esaslar çerçevesinde, sulama i letme faaliyetlerine ili kin olarak alınan kararlara di er birlik üyeleri gibi uymaya ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeye mecburdur. Üye olmayan su kullanıcılarının sulamadan faydalanmayla ilgili hakları kısıtlanamaz. Ancak, mali mükellefiyetleri birlik meclisi kararı ile iki katına kadar artırılabilir."

17. 19/04/2018 tarihli, 7139 sayılı Kanun'un 51. maddesi ile 6172 sayılı Kanuna eklenen Ek 1. madde öyledir:

"(1) Birlik görev alanında yer alan her su kullanıcıtı gerçek ve tüzel ki i sulama tesisinden faydalanabilmek için o birli e üye olmak zorundadır.

(2) lk üyelik kaydı sırasında bir defaya mahsus olmak üzere (...) katılım payı tahsil edilir.

(3) Birlik üyeleri birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını düzenli olarak ödemek, birlik tarafından su yetersizli ine ba lı olarak yapılan ekim planlamasına uymak, sulama planlaması ve su da itim ve münavebe programlarına katılmak, arazisi üzerinde yer alan sulama tesisini korumak, ki isel kusurlarından dolayı meydana gelen zararları gidermek, aksi takdirde bu zararları gidermek için birli in yapaca ı her türlü harcamayı birli e ödemek, birli in sorumlulu unda olan tesisler ile kullanılan her türlü ekipmana zarar vermemek, zarar verilmesi durumunda bu zararı tazmin etmek, birli in sorumlulu unda olan tesisler üzerinde yapılan i letme, bakım ve onarım çalı maları için arazisine girilmesine izin vermek ve sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak zorundadır.

(4) Su kullanıcıtı olma vasfını kaybedenlerin üyelikleri resen sonlandırılır.

(5) Birlikler gelirlerini, birlik ana statüsünde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak tahsil eder. Birlikler vadesinde ödenmeyen alacaklarını genel hükümlere göre tahsil eder.

(6) Birlik görev alanı dı nda kalan su kullanıcılarından, suladıkları her dekar arazi ba na su kullanım hizmet bedelinin iki katı ücret alınır.

(7) Birli e Bakan tarafından görevlendirilen kamu personeli Ba kan, görevlendirme süresince kurumundan aylıklı izinli sayılır ve kadrosuna ba lı olarak ödenen her türlü aylık, mali ve sosyal haklarının kurumu tarafından ödenmesine devam olunur. Bu ekilde görevlendirilenlere, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın, sulama birli i hizmet alanı 1.000 hektara kadar olanlar için (10.000) gösterge rakamının, 1.000 hektar dâhil 10.000 hektara kadar olanlar için (15.000) gösterge rakamının ve 10.000 hektar ve fazla olanlar için (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay huzur hakkı ödenir. Ba kana ödenecek huzur hakkı prime esas kazanca dâhil edilmez.

(8) (ptal: Anayasa Mahkemesinin 16/7/2020 tarihli ve Esas No.:2018/104; Karar No.:2020/39 sayılı Kararı ile.)"

18. 6172 sayılı Kanun'un "Mevcut birlikler" ba lıklı Geçici 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihte 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli dare Birlikleri Kanununa göre kurulmu olan sulama birlikleri onsekiz ay içinde durumlarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadır. Aksi takdirde bu birliklerin tüzel ki ili i kendili inden sona erer ve bu birlikler valinin görevlendirece i vali yardımcısı ba kanlı nda; defterdarlık, tarım il müdürlü ü, DS bölge müdürlü ü ve il mahalli idareler müdürlü ü yetkililerinden olu an tasfiye komisyonu tarafından en geç iki ay içinde tasfiye edilir. Birli in tüm hak, alacak, borç ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmayan personeli ile birli e ait ta nın ve ta nınmazlar bu Kanuna istinaden kurulan yeni birli e devrolunur.

(2) Kurulmu olan sulama birliklerinde 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalı an personel, bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihten itibaren bir yıl içinde Devlet Personel Ba kanlı nca tespit edilecek ihtiyaca göre kadroları ile mükteseplerine uygun olarak di er kamu kurum ve kurulu larına devredilir.

(3) Bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihten önce kurulmu olan birliklerde sözleşmeli personel statüsünde çalı anlar, mevcut statüleri ile istihdam edilmeye devam olunur. Birlikler, Kanunun yürürlü e girdi i tarihten itibaren mevcut statüleri devam edenler dı nda yeni sözleşmeli personel istihdam edemezler.

(4) Bakanlık DS 'nin teklifi üzerine birliklerin, bu maddeye göre yeniden kurulmaları sırasında görev alanlarında de i iklik yapmaya yetkilidir."

19. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Kanunun ümülü" ba lıklı 1. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan do anlar dı nda kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan di er alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur."

20. 26/07/2018 tarihinde Tarım ve Orman Bakanlığı nca onaylandı ı anla ılan Sulama Birli i Çerçeve Ana Statüsünün;

i. "Birlik Üyeli i" ba lıklı 8. maddesi öyledir:

"(1) Birlik görev alanı içerisinde tapuda kayıtlı arazi sahibi olmak veya arazi kiralamak suretiyle tarımsal üretimde bulunan her su kullanıcısı gerçek ve tüzel ki i, tesisten faydalanabilmek için o birli e üye olmak zorundadır.

(2) Aynı arazi üzerinde miras ortaklı ı, paylı mülkiyet vb. sebeplerle birden fazla malikin bulunması halinde su kullanıcısı gerçek ya da tüzel ki iler birli e üyeli inde di er ortak ve/veya pay sahiplerinin muvafakati istenir."

ii. "Birlik Hizmetlerinden Faydalanma" ba lıklı 30. maddesi öyledir;

"(1) Birlik hizmetlerinden faydalanmak isteyen görev alanı içindeki su kullanıcılarının Sulama Tesisinden Faydalanma Sözle mesini imzalamaları ve birli e üye olmaları zorunludur.

(2) Birlik görev alanı dı ndaki (ebeke dı ı) su kullanıcıları ise bu statünün 6'ncı maddesindeki artların sa lanması durumunda yıllık su kullanım sözleşmesi imzalayarak birlik

hizmetlerinden faydalanabilirler. Bu durumdaki su kullanıcıları birlik üyesi olmasalar dahi, sulama i letme faaliyetlerine ili kin olarak birlik ba kanlı ı tarafından alınan kararlara di er birlik üyeleri gibi uymaya ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmek zorundadır.

(3) Birlik görev alanı dı ında kalan su kullanıcılarından, suladıkları her dekar arazi ba ma su kullanım hizmet bedelinin iki katı ücret alınır."

B. Yargı Kararları

21. Anayasa Mahkemesi 18/02/1985 tarihli ve E.1984/9, K.1985/4 sayılı kararında, karayollarından, köprülerden alınan geçi parası, su, elektrik, havagazı, demiryolları, hava yolları, kimi hastane ücretleri gibi, ekonomik ko ullara göre olu turulan ve tesislerin bakımını, idamesini ve yeni yatırımlar yapılmasını sa lamak için yapılan ödemeleri, belirli kamu hizmetleri kar ılı ında ki ilerden alınan, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerden ayrı kabul etmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

22. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen ekinde ba vuruldu u ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

23. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

24. Davanın, davacının ekili arazilerindeki bitkilerin, davalı sulama birli i tarafından gerekli suyun verilmemesi nedeniyle zarar gördü ünün tespiti ve belirtilen zararın tazmini istemiyle açıldı ı anla ılmaktadır.

25. Açıklanan mevzuat hükümlerinden (bkz. §§ 8- 20), davalı konumunda bulunan Sulama Birli i'nin, ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla kamu tüzel ki ili ini haiz, kanunla kurulmu bir kamu kurulu u oldu u anla ılmaktadır.

26. Bununla birlikte, bu kurulu un ki ilere sa ladı ı hizmete ili kin i lemlerinin yargısal denetimini yapacak yargı düzenini belirleyebilmek için, i lemin özel hukuk ili kilerinden mi yoksa kamusal yetkilerin kullanılmasından mı do du unun irdelenmesi gerekmektedir.

27. Sulama i i, bir kamu hizmeti niteli ini ta ırmakta ise de; Sulama Birli i bu hizmeti, ilgili yasaların belirledi i ilkeler ve özel hukuk kurallarına göre yürütmek durumundadır. Su kullanım bedelinin hukuksal dayana ı, kamu gücüne de il iki taraf arasında yapılan

sözle meye dayanmakta olup taraflar arasındaki sözleşme medeni doğrudan alacakların tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un ilgili hükümleri uygulanmamaktadır.

28. Taraflar arasında düzenlenen "Sulama Beyan Sözleşmesi", daha çok tip sözleşme görünümündedir. Hizmetten yararlanan kişinin, sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine katılımı söz konusudur. Ancak bu durum, idare ile kişi arasında kurulan özel hukuk ilişki kişiyi kamu hukuku ilişkiye dönüştürmez. Çünkü birçok durumda hizmetin tekel niteliği ve çok kişiyi götürülme zorunluluğu, ilişkinin çoğunlukla tip sözleşmeler yoluyla ve kişilerin katılımı ile gerçekleştirilmesini olanaklı kılmaktadır.

29. Tüm bu açıklamalara göre, önümüzdeki dosyada, ekili arazilerindeki bitkilerine, davalı sulama birliği tarafından gerekli suyun verilmediğinden bahisle uyarıldığını önemsiz sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Samsun 3. d. Mahkemesinin bahususunun kabulü ile Amasya 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 23/05/2019 tarihli ve E.2019/221, K.2019/516 sayılı görevsizlik kararının KALDIRILMASINA,

25/01/2021 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
M. İsmail Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN